

Akademický rok 2021/2022

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Kristýna Krejčová

Název práce: BEHIND THE PAPER

Slovní hodnocení:

Čo je za papierom?

Kristýna vo svojej diplomovej práci navrhuje zamyslieť sa nad podstatou 'bieleho' hárku papiera, ktorý máme možno práve v ruke, položený pred sebou na stole, ktorý je možno nalepený na vchodových dverách nášho domu. Možno je to práve ten, ktorý nám naposledy prišiel v obálke do schránky, alebo ten ktorý je podkladom stránok knihy, ktorú práve čítame. Na čo sa to vlastne pozeráme? Čo si myslíme, že držíme v ruke? *Behind the Paper* sa skladá z dvoch častí: inštalácie a publikácie, kde sa autorka rozhodla svoj výskum neprezentovať chronologicky s návodom na čítanie, ale nechala voľnosť materiálu aby k nám prehovoril v nami zvolenom čase a priestore. Kým publikácia zozbiera zaujímavé fragmenty a prepája ich vzťahy do jedného celku a ponúka rôzne pohľady na papier, inštalácia je akýmsi skludnením a umožňuje divákovi sústrediť sa na podstatu materiálu. Obe tieto časti projektu fungujú spolu ale zároveň každá sa môže stať samostatnou zmysluplnou časťou. Inštalácia nám dáva možnosť dívať sa na jeden papier, na viac hárkov ale takisto sa na ňu dívať v jednom momente ako na nejaký komplexný systém vzťahov, zatiaľ čo text a obraz v publikácii ponúka na materiál nazrieť v scénografii štyroch kapitol. V textovej časti Kristýna veľmi trefne píše o dvoch polohách jej práce: *Moment, kdy křehký a zranitelný materiál zatíží tištěný obsah, je momentem zmizení papíru v očích "západně" smýšlejícího čtenáře a o vztahu mezi prázdným archem a divákem, který je naučen papír nevidět – nechat papír vystoupit do popředí. Umožnit divákům stanout "tváří v tvář" skutečnému a hmatatelnému médiu s vědomím jeho hloubky.*

Konzultácie

Na konzultáciách s Kristýnou oceňujem, že informácie prúdili vždy recipročne a nechýbala ani kritická reflexia o obsahu a dizajne projektu. Z doterajších skúseností so študentami mám pocit, že je to skôr výnimka, ako bežná prax. Kristýna pracovala systematicky, hľadala témy, skúmala odlišné okruhy, menila média. Pracovala s nápadom webovej platformy, kde by vytvorila akýsi archív článkov spojených s témou papiera a nakoniec sa oblúkom vrátila k tlačenej publikácii, ktorej rozmer a výsledný formát A4 prešiel tiež určitým vývojom, ktorého voľbu vysvetľuje v kapitole *Papír je hranatý*. V istom momente sme vnímali to, že táto diplomová práca môže nabráť rôzne podoby, od autonómnej umeleckej inštalácie, pragmatickej encyklopédie faktov z pohľadu historického vývoja papiera alebo kritickej výpovedi o grafickom dizajne a jeho posadnutosťou materialitou papiera, ktorú väčšina spoločnosti nevníma. Kristýna si týchto scenárov bola vedomá a konzultovala každý nový nápad. Prehľadnocovala materiál, editovala ho, ale zároveň vždy priniesla nejaké informácie, ktoré by samé o sebe stačili na ďalšiu diplomovú prácu.

Inštalácia

Papier ako artefakt, ale nie len jeden, ale celá kolekcia papierov/artefaktov, na ktorú sa dá pozeráť ako na *vzorník inštalovaný v priestore*, alebo ako na *spatial book*, ako Kristýna navrhuje vo svojej práci. Aj keď som v čase písania tohto projektu inštaláciu ešte nevidela, z Kristýniných popisných návrhov a jej zodpovednému prístupu k práci, som presvedčená, že ma jej realizácia milo prekvapí.

Publikácia? Katalóg?

Koncept katalógu je radený do štyroch kapitol, ale ich chronológia pre mňa nezohráva podstatnú úlohu. Za zaujímavé pokladám skôr to, že Kristýne sa podarilo informácie vyeditovať a navrhnuť design layoutov tak, že každá stránka A4 v katalógu je zároveň hárok papiera, a každý hárok papiera je zároveň informácia o ňom. Aj keď sú informácie v katalógu zhromaždené do štyroch hlavných tém, každá téma má individuálny layout, ktorý je v symbióze s daným obsahom kapitoly. Kristýna by si kludne mohla vybrať len jednu z menších tém z publikácie, rozpracovať ju a urobiť z nej ďalšiu samostatnú publikáciu a fungovalo by to (napr. kapitola o ISO, Papír je bílý alebo iné). V krátkosť vysvetlení formy publikácie Kristýna píše:

Formální zpracování katalogu je asociativní, fragmentální, ale také informativní. Oceňujem tiež, že Kristýna vytvorila vlastné ilustrácie vo forme špekulatívnej kresby a že vzťah textu a obrazového materiálu je v rovnocennej polohe. Katalóg vnímam tak, že keď ho počas výstavy otvorím náhodne na ktorejkoľvek strane dozriem sa niečo podnetné. V prípade, že si ho vezmem so sebou domov a otvorím na inej strane alebo mu venujem dlhšiu chvíľu, zas ma o niečo obohatí na tému ktorej spoločným menovateľom je papier. Spolu s Kristýninou rešeršou sa menila aj forma práce s dátami. Zpočiatku bola publikácia prevažne textová, obsahovala rozsiahle popisky, a obrázky plnili len určitú doplnujúcu funkciu. Kristýna vzťah obrazu a textu prehodnocovala a myslím, že našla správny balanc medzi tým, akým médium čo interpretovať, čo je podstatné povedať a aký obsah zahodiť či upozadiť.

Myslím si, že touto diplomovou prácou sa tento projekt neuzatvára, pretože verím, že jeho potenciál sa dá rozvíjať v akomkoľvek smere.

Otázky k rozpravě:

- Máš s týmto projektom nejaké ďalšie plány?
- Čím osobne tento projekt obohatil teba?
- Hľadáš dnes na papier inak?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

M.Sc. Denisa Kollarová

(oficiálne prácu zastrešuje M.Sc. Denisa Kollarová, ale konzultácie a posudky diplomových prác sú spoločnou prácou vedenia ateliéru Denisy Kollárovej a Jozefa Ondříka)

Datum: 06.05.2022

Podpis vedoucího